

Nefndarsvið Alþingis
Austurstræti 8 – 10
150 Reykjavík

Reykjavík 19. nóvember 2002

Efni: Umsögn um tillögu til þingsályktunar.

Vísað er til bréfs frá Hildi Njarðvík f.h. efnahags og viðskiptanefndar Alþingis þar sem óskað er eftir umsögn Nýsköpunarsjóðs atvinnulífsins um tillögu til þingsályktunar um aðgerðir til stuðnings atvinnurekstri í smáum og meðalstórum fyrirtækjum, **þskj. 16 – 16. mál, 128. löggjafarþing 2002 – 2003.**

Nýsköpunarsjóður atvinnulífsins gerir ekki athugasemd við tillöguna.

Hins vegar vill sjóðurinn koma því að framfæri að Nýsköpunarsjóður, einn og sér eða í samstarfi við aðra aðila, hefur frá stofnun sjóðsins komið að umtalsverðum fjölda verkefna sem hugsuð eru fyrir þann markhóp sem fjallað er um tillögunni. Til fróðleiks fylgir með stutt lýsing á all flestum af þeim verkefnum sem Nýsköpunarsjóður hefur komið að. Að auki fylgir með yfirlit yfir starfsemi sjóðsins fyrir tímabilið 1998 – 2002.

Meðfylgjandi bréfi þessu er ennfremur lokaskýrsla um verkefni Nýsköpunarsjóðs á árunum 1999 - 2000, sem sérstaklega eru ætluð fyrir frumkvöðla og fyrirtæki. Hér er einungis um að ræða yfirlit yfir þau verkefni sem Imprá – þjónustumiðstöð frumkvöðla og fyrirtækja rak fyrir sjóðinn á þessum tveimur árum. Skýrslan er dæmi um það hvað gert hefur verið í einstökum verkefnum og er hugsuð sem innlegg í umræðu nefndarinnar. Þess er farið á leit að skýrslan fari ekki í almenna dreifingu.

Með kveðni,

Ulfar Steindórsson
framkvæmdastjóri Nýsköpunarsjóðs

Átaksverkefni Nýsköpunarsjóðs fyrir frumkvöðla og fyrirtæki.

Þróunarsvið Nýsköpunarsjóðs er grasrótarsvið sjóðsins. Til þess að örva nýsköpun og laða fram áhugaverðar viðskiptahugmyndir stendur Þróunarsviðið fyrir fjölda átaksverkefna en stærstur hluti þeirra er unninn á vegum annarra aðila í umboði sjóðsins. Hugsunin að baki þessu fyrirkomulagi er að fá til liðs við sjóðinn þá aðila í íslensku viðskiptaumhverfi sem hafa þekkingu og beina snertingu við markaðinn til þess að árangur starfsins verði sem mestur. Stór hluti af þessari starfsemi byggist á þekkingaruppbyggingu framtíðarviðskiptavina sjóðsins en ekki síður að koma í veg fyrir að eigendur viðskiptahugmynda misstígi sig á ferlinu frá hugmynd til markaðshæfrar afurðar. Þannig er aðstoð sjóðsins einnig ætlað að koma í veg fyrir að fyrirtæki og einstaklingar fari af stað með verkefni sem ekki eru arðvænleg og gætu farið illa. Oft er hægt að gera þetta með litlum tilkostnaði. Eftirfarandi er yfirlit yfir einstök verkefni sem Nýsköpunarsjóður kemur að.

Nýsköpunarsjóður og Impru – þjónustumiðstöð frumkvöðla og fyrirtækja.

Hjá Impru (impru.is) á Iðntæknistofnun hefur verið rekinn umtalsverður fjöldi verkefna. Dæmi um slík verkefni eru t.d. **Handleiðsla** Nýsköpunarsjóðs við frumkvöðla og uppfinningamenn, **Frumkvöðlastuðningur** þar sem veittir eru styrkir til þróunarverkefna s.s. hagkvæmniathugana, gerð viðskiptaáætlana, einakleyfisumsókna o.s.frv., **Snjallræði** sem er hugmyndasamkeppni þar sem auglýst er eftir nýjum framleiðsluhugmyndum, **Skrefi framár** er ráðgjafaverkefni ætlað ör- og sprotafyrirtækjum og verkefnið **Vefviðskipti** sem er ætlað að hvetja íslensk fyrirtæki til að tileinka sér möguleika vefviðskipta.

Nýsköpunarsjóður, Háskólinn í Reykjavík, Íslandsbanki, Morgunblaðið og Deloitte&Touche.

Auður í krafti kvenna (ru.is/audur) er verkefni sem ætlað er að nýta enn betur þann auð sem í konum býr með því að auka þátttöku þeirra í atvinnusköpun og stuðla þannig að auknum hagvexti á Íslandi. Um er að ræða sex mismunandi verkefni. Námskeiðið **FrumkvöðlaAUÐUR** er ætlað að veita konum hvatningu og stuðning til þess að auka hæfni sína og eykur möguleika þeirra á að koma á fót fyrirtækjum sem geta náð og viðhaldið örurum vexti. **LeiðtogaAUÐUR** er til að gefa konum í leiðtogastöðum tækifæri til að efla hæfileika sína sem leiðtogar og styrkja tengslanet þeirra í milli. **Dæturnar með í vinnuna** er einn vinnudagur á ári tileinkaður dætrum Íslands. **FjármálaAUÐUR** er námskeið til að auka hagnýta þekkingu kvenna á fjármálum. **FramtíðarAUÐUR** er til að virkja framtíðarafi kvenna. Um er að ræða leiðtogabúðir fyrir stúlkur á aldrinum 13-16 ára. Að lokum er um að ræða **AUÐARverðlaunin** þar sem frumkvöðlakonum eru veittar viðurkenningar.

Nýsköpun 2003

Árið 2003 mun Nýsköpunarsjóður standa fyrir samkeppni um gerð viðskiptaáætlana, **Nýsköpun 2003**. Verkefnið er sambærilegt og fyrri samkeppni en þær hafa verið haldnar 3 sinnum áður. Um er að ræða samstarfsverkefni með Háskólanum í Reykjavík, Morgunblaðinu, KPMG, Íslandsbanka og Bygðastofnun. Í tengslum við samkeppnina eru gefin út kennslugögn um gerð viðskiptaáætlana fyrir þátttakendur og

haldin námskeið, byggð á gögnunum, um land allt. Sigurvegarar samkeppninnar hér á landi hafa tækifæri til að taka þátt í evrópskri samkeppni á vegum ESB.

Nýsköpunarsjóður og Útflutningsráð

Í samvinnu við Útflutningsráð (icetrade.is) rekur Nýsköpunarsjóður þrjú verkefni sem ætluð eru fyrirtækjum sem hyggjast hasla sér völl á erlendum mörkuðum.

Verkefnið *Útflutningsaukning og hagvöxtur* er námskeið um gerð stefnumótandi markaðsáætlana og er fyrir fyrirtæki sem vilja vanda til undirbúnings á markaðssetningu erlendis. Verkefnið stendur yfir í 10 mánuði hverju sinni.

Í verkefninu *Markaðsstjóri til leigu* fær fyrirtækið til sín tímabundið markaðsstjóra sem aðstoðar við undirbúning og framkvæmd markaðssetningar fyrirtækisins erlendis. Að lokum er það verkefnið *Venture Iceland*. Markmið verkefnisins er að kynna íslensk fyrirtæki í upplýsingatækni fyrir innlendum og erlendum áhættufjárfestum. Árlega eru valin 8 – 10 fyrirtæki úr hugbúnaðar- og fjarskiptageiranum sem boðin er þátttaka í verkefninu. Auk ofantalinna verkefna styrkir Nýsköpunarsjóður þátttöku í sýningum erlendis s.s. European Seafood EXPO, Cebit og fl.

Nýsköpunarsjóður og Rannsóknþjónusta Háskóla Íslands

UPPÚR SKÚFFUNUM er samstarfsverkefni Rannsóknþjónustu Háskóla Íslands og Nýsköpunarsjóðs atvinnulífsins um nýsköpun og nýtingu rannsóknaniðurstaðna. Verkefnið hefur annars vegar falist í hvatastarfi og námskeiðahaldi og hins vegar í samkeppni þar sem bestu hugmyndirnar að nýsköpun og nýtingu rannsóknaniðurstaðna eru verðlaunaðar. Í kjölfar samkeppninnar hafa aðstandendur verkefnisins veitt þátttakendum aðstoð og ráðgjöf varðandi t.d. einkaleyfismál og fjármögnun verkefnanna.

Samstarfsvettvangur sjávarútvegs og iðnaðar

Að þessu verkefni koma auk Nýsköpunarsjóðs, ráðuneyti iðnaðar og sjávarútvegs, Samtök iðnaðarins, Samtök fiskvinnslustöðva og Landssamband íslenskra útvegsmanna. Markmið *Vettvangsins* (vettvangur.nas.is) er að styrkja samkeppnisstöðu íslensks atvinnulífs með því að leiða saman fyrirtæki í iðnaði og sjávarútvegi m.a. með framleiðslu á tækjabúnaði sem leiðir til aukins vinnsluvirðis í fiskvinnslu og útgerð.

Samstarfsvettvangur um heilbrigðistækni

Hér er um að ræða samstarf Nýsköpunarsjóðs, heilbrigðis- og tryggingarmálaráðuneytis, iðnaðar- og viðskiptaráðuneytis, Heilbrigðistæknifélags Íslands, Rannís, Landsspítalans Háskólasjúkrahúss og Samtaka iðnaðarins. Markmið *Vettvangsins* (htv.is) er að stuðla að aukinni þróun og útflutningi heilbrigðistæknilausna frá Íslandi og um leið koma til móts við þarfir heilbrigðiskerfisins fyrir hagkvæmari og betri lausnir til að bæta lífsgæði og lífslíkur sjúklinga.

Samstarfssamningur Nýsköpunarsjóðs og Byggðastofnunar

Ofangreindir aðilar voru með formlegan samning í gangi sín á milli sem ætlað var að stuðla að auknu samstarfi og samræmingu í störfum þeirra ásamt atvinnuþróunarfélögunum sem og að styrkja starfsemi Nýsköpunarsjóðs á landsbyggðinni og aðstoða atvinnuþróunarfélögin við að auka hæfni sína á sviði atvinnuþróunar, nýsköpunar og viðskiptaráðgjafar. Verkefni eins og *Nýsköpun í*

starfandi fyrirtækjum var eitt af þeim verkefnum sem haldin voru víðs vegar á landsbyggðinni.

Samstarfssamningur Nýsköpunarsjóðs og Rannís

Nýsköpunarsjóður og Rannsóknarráð Íslands (Rannís) hafa gert með sér samning til að auka tiltækt fé til hagnýts rannsókn- og þróunarstarfs á þekkingarsviðum sem leitt geta til eflingar atvinnulífs á Íslandi. Með samstarfinu er stefnt að því að ráðast í framsæknari (áhættusamari) og fjárfrekari verkefni en mögulegt hefur verið fram til þessa. Nýsköpunarsjóður getur tekið þátt í einstökum verkefnum með Rannís með þrennum hætti: Áhættuláni, áhættuláni með breytirétti í hlutafé og með beinni hlutafjárþátttöku.

Viðskiptaþróun.

Viðskiptaþróun er samstarfsvettvangur VUR (Viðskiptaþjónustu utanríkisráðuneytisins), ÞSSÍ (Þróunarsamvinnustofnun Íslands) og Nýsköpunarsjóðs. Viðskiptaþróun er sett að laggirnar til að efla íslenska markaðssókn í þróunar- og nýþróuðum ríkjum. Viðskiptaþróun aðstoðar íslensk fyrirtæki m.a. við að greina ný viðskiptatækifæri á þessum svæðum og við að afla verkefna hjá alþjóðastofnunum.

Frumkvöðlasetur Norðurlands

Í samvinnu við iðnaðar- og viðskiptaráðuneytið, Fjárfestingafélagið Urðir, Tækifæri hf. og Atvinnuþróunarfélag Eyjafjarðar er rekið frumkvöðlasetur á Akureyri, Dalvík og Húsavík, hið fyrsta sinnar tegundar á landsbyggðinni. Hjá Frumkvöðlasetri Norðurlands er rekin sambærileg þjónusta og hjá Impru – þjónustumiðstöð frumkvöðla og fyrirtækja á Iðntæknistofnun og þar er mögulegt að fóstora ný fyrirtæki. Aðrir aðilar sem koma til með að starfa að þessu verkefni eru: Impru, Útflutningsráð, Viðskiptaþjónusta utanríkisráðuneytisins og fl. stuðningsstofnanir atvinnulífsins. Unnið er að því að kanna möguleikana á því að koma upp sambærilegu frumkvöðlasetri á Hornafirði.

Sprotar

Hér að ofan hafa verið talin upp allflest verkefni sem Nýsköpunarsjóður hefur komið að. Þróunarsvið Nýsköpunarsjóðs tekur ennfremur þátt í nýjum viðskiptatækifærum með þrennu móti: Hlutafjárframlagi, áhættulánunum og áhættulánunum með breytirétti í hlutafé.

Þróunarsvið Nýsköpunarsjóðs getur verið með í undirbúningi að stofnun fyrirtækis þ.e.a.s. ef viðskiptaáætlun þess fyrirtækis er áhugaverð fyrir sjóðinn og fellur innan ramma þeirra laga sem starfað er eftir. Ennfremur getur Þróunarsvið sjóðsins komið að nýstofnuðum fyrirtækjum sem eru í uppbyggingu. Verði af þátttöku sjóðsins í fyrirtæki er oftast farið fram á að starfsmaður sjóðsins sitji í stjórn félagsins. Tilgangurinn með þessu fyrirkomulagi er að taka virkan þátt í uppbyggingu fyrirtækisins frá upphafi í samræmi við þá viðskiptaáætlun sem lögð var til grundvallar þátttöku NSA í fyrirtækinu.

Í öðru lagi getur Þróunarsviðið komið að fyrirtækjum með áhættulánunum til vöruþróunar- og markaðsaðgerða erlendis. Áhættulánin geta verið veitt með breytirétti, þ.e.a.s. hafi Nýsköpunarsjóður áhuga á að eignast hlut í fyrirtækinu þegar fram í sækir getur sjóðurinn breytt láninu í hlutafé. Í slíkum tilfellum er samið um það

fyrirfram hversu stóran hlut sjóðurinn eigi að fá fyrir áhættulánið, verði því breytt í hlutafé.

Sömu skilmálar gilda um áhættulán Nýsköpunarsjóðs og áhættulán með breytirétti. Áhættulánin eru með niðurfellingarákvæði. Þetta felur það í sér að ef verkefnið sem lánað var til mistekst er hægt að sækja um niðurfellingu á láninu, að hluta til eða öllu leyti.